

Юшкевич О. Г. ©

кандидат юридичних наук, доцент
(Харківський національний
університет внутрішніх справ)

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Здійснено огляд сучасного стану реформування поліції в Україні. Зроблено висновок про значний внесок Європейського Союзу, окремих країн – Грузії та США – у реформу поліції в Україні. Проаналізовано чинне законодавство у сфері діяльності Національної поліції. Розглянуто впроваджені заходи реформування поліції в Україні. Окреслено подальші кроки на шляху реформування.

Ключові слова: поліція, довіра до поліції, реформа поліції, громадськість, взаємодія поліції з населенням.

Постановка проблеми. Україна заявила всьому світу про вибір свого історичного шляху – інтеграції до Європейського Союзу (ЄС), визнаючи спільні цінності останнього (демократію, повагу до прав людини і основоположних свобод, верховенство права). Внаслідок цього відбулося підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами. З метою ефективного виконання цієї Угоди в Україні з 2014 р. розпочалось активне впровадження політичних, соціально-економічних, правових та інституційних реформ. У 2015 р. Україні стартувала масштабна реформа поліції, метою якої стала зміна існуючої правоохоронної системи з її зневагою до прав людини, безкарністю, хабарництвом та насильством.

Окремі теоретичні та практичні питання реформування поліції в Україні висвітлено у багатьох дослідженнях. Зокрема, В.А. Глуховець зосередив свою увагу на законодавчих новаціях реформування [1], а проблеми неефективної діяльності поліції України вивчав Н.Д. Туз [12]. Проте слід зазначити, що реформування поліції в Україні наразі триває, адже цей процес не є миттєвим та потребує залучення до нього багатьох фахівців.

З огляду на викладене **метою** статті є висвітлення сучасного стану реформування поліції в Україні. Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі завдання: проаналізувати чинне законодавство у сфері діяльності Національної поліції, розглянути впроваджені заходи реформування поліції в Україні та окреслити подальші кроки на шляху реформування.

Виклад основного матеріалу. Сутність реформи поліції в Україні полягає у відновленні довіри населення до поліції та створенні органу, який виконує сервісну, соціальну функцію й ефективно взаємодіє із громадськістю.

Для проведення якісної та ефективної реформи українська влада прийняла рішення використати успішний досвід закордонної держави-партнера – Грузії, прийняти фінансову допомогу країн ЄС та США. Так, за допомогою команди грузинських реформаторів (Екі Згуладзе, Хатї Деканоїдзе) нині в Україні діє центральний орган виконавчої влади – Національна поліція, розширено його повноваження, набрано молоді кадри – патрульні поліцейські, запроваджується нова система оцінювання ефективності поліції, орієнтованої на бізнес-модель. США виділено \$ 15 млн. на допомогу для організації патрульних служб у містах Одеса, Харків, Київ та Львів. У липні 2015 року в Одесі команда поліцейських з дорожнього патруля Каліфорнії проводила тренінги курсантам Одеського державного університету внутрішніх справ. Пізніше, в 2016 році, наша країна отримала ще \$ 25 млн. за договором з послом США в Україні про фінансову допомогу по лінії реформ. На частину цих грошей було створено спеціальний підрозділ типу SWAT – український корпус оперативного-раптової дії (КОРД), що є підрозділом Національної поліції для вирішення надзвичайних ситуацій, рівень яких є настільки високим і складним, що може перевищити можливості сил оперативного реагування чи оперативного-розшукових підрозділів. Даний договір був підписаний з розрахунку на тривалу співпрацю і фінансування з боку США [10].

Першочергово було оновлено чинне законодавство. Зокрема, розроблено та прийнято закони України «Про Національну поліцію» [8] та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» [4], постанови Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію» [5], «Про утворення Національної поліції України» від 02.09.2015 № 641 [9], накази Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» від 06.11.2015 № 1376 [6], «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» від 07.11.2015 № 1395 [7]. Зазначені нормативні акти містять багато прогресивних норм та дозволяють, у більшості випадків, органам Національної поліції здійснювати свої повноваження законно та ефективно.

Наявність правової регламентації дозволило масштабно реорганізувати чинну систему органів внутрішніх справ, впровадити нову систему поліції на всій території України. Органи Національної поліції відокремлено від Міністерства внутрішніх справ. Сьогодні систему Національної поліції складають: центральний орган управління поліцією (Національна поліція) та територіальні органи поліції (юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні територіальні органи). У складі поліції функціонують: кримінальна поліція, патрульна поліція, органи досудового розслідування, поліція охорони, спеціальна поліція, поліція особливого призначення.

У січні 2017 року Національна поліція спільно з міжнародними партнерами розпочала пілотний проект на базі Бориспільського відділу поліції Київської області, який об'єднав функції слідчих та оперативних працівників під єдине підпорядкування та в єдиній посаді детектива. У червні пілотний проект поширено на вісім областей: Харківську, Львівську, Одеську, Хмельницьку, Запорізьку, Сумську, Полтавську і Київську. В експерименті бере участь один відділ поліції від кожної області [2].

Окремим здобутком реформи поліції в Україні стало створення патрульної поліції, серед основних обов'язків якої є: забезпечення публічного порядку і громадської безпеки; забезпечення безпеки осіб, захисту їх прав, свобод та законних інтересів; створення стану захищеності життєво важливих інтересів суспільства, сконцентрованих у його матеріальних і духовних цінностях, нормальних умов життєдіяльності людини, діяльності підприємств, установ, організацій; запобігання кримінальним, адміністративним правопорушенням; попередження, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, випадків насильства у сім'ї, а також виявлення причин і умов, що сприяють їх учиненню; взаємодія із суспільством: реалізація підходу «поліція та громада», що полягає у співпраці та взаємодії із населенням, громадськими організаціями, іншими підрозділами органів внутрішніх справ, органами публічної влади, з метою запобігання правопорушенням, забезпечення безпеки, зниження рівня злочинності, а також установа довірливих відносин між поліцією та населенням; забезпечення безпеки дорожнього руху; організація контролю за додержанням законів, інших нормативно-правових актів з питань безпеки дорожнього руху [11].

До патрульної поліції у більшості випадків прийшли люди, які раніше не працювали в силових структурах, зокрема 70% патрульних – з вищою освітою, середній вік – 24 роки, жінок у новій патрульній поліції – близько 27% від усього складу. Патрульна служба їздить на автомобілях марки «Тойота», які оснащені системою «Рубіж». Обмундирування патрульного поліцейського складають: пістолет “Форт-17”, гумовий кийок, індивідуальний жетон поліцейського і нагрудна відеокамера. Камера дозволяє фіксувати інформацію в режимах відео- та аудіофіксації. GPS-обладнання використовується для відстеження переміщення нарядів і оперативного управління ними. Кожен екіпаж має планшет, за допомогою якого заповнює протоколи правопорушень на основі схожих та збережених шаблонів. Форму патрульних поліцейських зроблено за зразком поліцейських Нью-Йорка.

Важлива новація, яку почала впроваджувати поліція у роботі з протестувальниками, – це запуск антиконфліктних груп. Це так звана поліція діалогу, на яку покладаються завдання щодо: сприяння проведенню масових заходів, захисту права громадян на свободу мирних зібрань, підтримки постійного діалогу з учасниками, запобігання можливим конфронтаціям та сприяння їх деескалації. Про необхідність такого кроку протягом багатьох років зазначали правозахисники, зокрема у звітах щодо забезпечення права на мирні зібрання поліцією [12].

Водночас у поліції створюється новий підрозділ – тактична поліція, до функцій якої належить здійснення превентивних заходів під час забезпечення публічної безпеки та порядку, зокрема під час масових заходів і зібрань (деескалація конфліктів під час таких заходів). Підрозділ тактико-оперативного реагування (ТОР) патрульної поліції

наразі є силовою ланкою під час забезпечення зібрань, проте використовується для деескалації легких випадків насилля [12].

Законом України «Про Національну поліцію» закріплено зовсім новий для України принцип тісної співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства, спрямований на задоволення їхніх потреб. Передбачено, що рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінювання ефективності діяльності органів і підрозділів поліції (ч. 3 ст. 11 Закону). 7 лютого 2018 року Кабінет Міністрів України схвалив Порядок проведення оцінки рівня довіри населення до Національної поліції, що містить базові правила щодо залучення незалежних соціологічних організацій до оцінки довіри, визначення періодичності тощо [12].

З квітня 2017 року Європейський Союз розпочав проект «Підтримка реформи поліції в Україні» (ПРПУ) вартістю 6 мільйонів євро. Він спрямований на покращення взаємодії поліції з громадою у 20 невеликих містах Київської, Харківської, Львівської областей, а також на підтримку реформ щодо охорони громадського порядку в Україні. Проект є продовженням діяльності Консультативної місії ЄС і реалізовується протягом 18 місяців поліцією Швеції, Управлінням ООН з обслуговування проектів (UNOPS) за підтримки КМЄС. Метою проекту є підтримка Національної поліції в її службі громадам та дотриманні демократичних цінностей, які мають бути пріоритетами в роботі правоохоронців. Комунікація та забезпечення права на мирні зібрання, поліцейська діяльність на благо, а не проти людей – це основні принципи скандинавської моделі охорони громадського порядку. Концепція взаємодії поліції з громадою (community policing) спрямована на покращення відносин між поліцією та місцевими мешканцями, наприклад, через створення консультативних груп, до яких залучатимуться представники місцевої громади, влади, бізнесу, релігійних установ. Модель “community policing” працює також на попередження та розкриття злочинів, адже особлива увага приділяється співпраці з громадою щодо виявлення причин злочинів [13].

Для покращення взаємодії поліції з громадою проект передбачає ремонт приймальних приміщень 20 поліцейських відділів – учасників проекту та передачу 15 поліцейських автомобілів. У рамках проекту також планується проведення тренінгів з лідерства для керівників вищої та середньої ланки поліції, а також навчання в інших сферах, наприклад, курси управління стресом. Скандинавська модель охорони громадського порядку передбачає попередження насильства під час масових заходів (мітингів, спортивних заходів, тощо) шляхом постійного спілкування з натовпом, ретельного планування та аналізу ризиків. Основним принципом є сприяння проведенню мирних зібрань та підтримка демократичних прав громадян. Проект спрямований на підтримку нової української моделі охорони громадського порядку, яка базуватиметься на скандинавському підході. До 420 поліцейських пройдуть спеціалізовані тренінги, а 60 з них стануть інструкторами. Задля підтримки поліції у запровадженні громадського порядку правоохоронці також отримають засоби індивідуального захисту [14].

З жовтня 2018 року у Херсонській і Дніпропетровській областях впроваджено систему Custody Records – так звану систему електронного обліку затриманих, в якій фіксуються всі дії щодо затриманої особи, коли вона потрапляє до ізолятора тимчасового тримання [15]. Це британська модель електронного обліку і фіксації всіх дій стосовно затриманих осіб. Основними цілями відеоспостереження в ізоляторах тимчасового тримання (ІТТ) при запровадженні системи Custody Records є: забезпечення повного моніторингу, що відбувається на території ІТТ; оперативне реагування на порушення прав людини та у разі екстрених ситуацій; запобігання катувань та інших випадків фізичного і психологічного насильства щодо затриманого; запобігання випадкам суїциду і самошкодження затриманої особи; забезпечення захисту працівників поліції від помилкових звинувачень щодо неналежного поведіння; фіксація доказів для використання в судочинстві.

З квітня 2019 року Постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 № 852 дозволено використання засобів фото- і відеофіксації порушень правил дорожнього руху в автоматичному режимі. В Україні будуть впроваджуватися сучасні прилади контролю за дотриманням правил дорожнього руху з функціями фото-, відеофіксації, а саме: дистанційні вимірювачі швидкості руху транспортних засобів (TruCAM, «Візор»); дистанційні вимірювачі просторово-часових параметрів місцеположення транспортних засобів з функцією автоматичної фото- і відеофіксації порушень ПДР [3].

Передбачається створення центрів з надання сервісних послуг в регіонах, що будуть надавати такі види послуг і сервісів: реєстрація транспортних засобів, видача посвідчень водія, видача дозволів на придбання зброї, видача довідок. Основними принципами роботи сервісних центрів визначено: один адміністратор, прозорий офіс, скорочення часу оформлення документів [12].

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що процес реформування Національної поліції в Україні триває. Заходи, що впроваджуються у межах реформування, спрямовані на служіння та захист прав, свобод й інтересів людини в Україні, підтримуються не лише українцями, а й європейською спільнотою.

Ми згодні з експертами Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів щодо необхідності послідовних, а не точкових змін в системі [16]. Поліція має бути забезпечена детальним, зрозумілим законодавством, бо без нього поліцейські часто керуються власною правосвідомістю, яка іноді розходиться з правами людини [17]. Працівники Національної поліції мають дотримуватися інформаційних прав людини і громадянина, зокрема права про доступ до публічної інформації у сфері діяльності поліції. Серйозної динаміки росту має отримати кіберполіція як міжрегіональний територіальний орган Національної поліції України, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері боротьби з кіберзлочинністю з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), телекомунікаційних та комп'ютерних інтернет-мереж і систем. Врешті-решт поліція має стати сервісним органом, де люди можуть замовляти та отримувати різні послуги.

Бібліографічні посилання

1. Глуховець В.А. Національна поліція: стан та проблеми реформування. URL: file:///C:/Users/elius/Downloads/FP_index.htm_2016_5_5.pdf.
2. Права людини в діяльності української поліції – 2017. Загальний огляд. URL: http://umdpl.info/wp-content/uploads/2018/06/Styslyu-vykklad_ukrai-nskoyu.pdf.
3. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 р. № 374 і від 13 січня 2016 р. № 94: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 № 852. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-2018-p>.
4. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19>.
5. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-p>.
6. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.
7. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1395. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>.
8. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
9. Про утворення Національної поліції України: постанова Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 641. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2015-p>.
10. Реформа Национальной полиции: ожидания vs реальность. URL: <https://commons.com.ua/uk/reforma-nacionalnoj-policii/>.
11. Про затвердження Положення про патрульну службу МВС: наказ МВС України від 02.07.2015 № 796. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15>.
12. Реформи в Україні: Національна поліція. URL: <https://sebwco.com/reformi-v-ukrayini-natsionalna-politsiya>.
13. Туз Н.Д. Прогалини законодавчої бази як чинник неефективної діяльності патрульної поліції України. URL: <http://oaji.net/articles/2017/2258-1486123382.pdf>.
14. У МВС стартував проект «20 зразкових відділів поліції». URL: <http://old.eu-ua.org/pidtrymka-reformy-politsii>.
15. Москвичова А. Моя нова поліція: що змінилося за три роки реформи. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29336520.html>.
16. Реформа поліції. URL: <http://umdpl.info/police-experts.info/tags/reforma-politsiji/>.
17. ЄС запускає проект на 6 млн. євро для створення “зразкових відділів поліції” у 20 містах України та запровадження нової моделі охорони громадського порядку, заснованої на скандинавському підході. URL: <https://ec.europa.eu/delegations/ukraine/25295/>.

Надійшла до редакції 04.09.2019

References

1. Hlukhovets V.A. Natsional'na politsiya: stan ta problemy reformuvannya [National police: the state and problems of reform]. URL: file:///C:/Users/elius/Downloads/FP_index.htm_2016_5_5.pdf [in Ukr.].
2. Prava lyudyny v diyal'nosti ukrayins'koyi politsiyi (2017) [Human rights in the activities of the Ukrainian police]. Zahal'nyy ohlyad. URL: http://umdpl.info/wp-content/uploads/2018/06/Styslyu-vykklad_ukrai-nskoyu.pdf [in Ukr.].
3. Pro vnesennya zmin do postanov Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 04 chervnya 2015 r. № 374 i vid 13 sichnya 2016 r. № 94 [On Amendments to the Decrees of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated June 04, 2015 No. 374 and dated January 13, 2016 No. 94]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 03.10.2018 № 852. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-2018-p> [in Ukr.].

4. Pro Dysyplinarnyy statut Natsional'noyi politsiyi Ukrainy [On the Disciplinary Statute of the National Police of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> [in Ukr.].
5. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Natsional'nu politsiyu [On approval of the Regulation on the National Police]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28.10.2015 № 877. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-p> [in Ukr.].
6. Pro zatverdzhennya Instruksiyi z oformlennya materialiv pro administratyvni pravoporushennya v orhanakh politsiyi [On approval of the Instruction on registration of materials on administrative offenses in the police]: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 06.11.2015 № 1376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15> [in Ukr.].
7. Pro zatverdzhennya Instruksiyi z oformlennya politseys'kymy materialiv pro administratyvni pravoporushennya u sferi zabezpechennya bezpeky dorozhn'oho rukhu, zafiksovani ne v avtomatychnomu rezhymi [About approval of the Instruction on registration of police materials on administrative offenses in the field of traffic safety, not fixed automatically]: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 07.11.2015 № 1395. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15> [in Ukr.].
8. Pro Natsional'nu politsiyu [On the National Police]: Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> [in Ukr.].
9. Pro utvorennya Natsional'noyi politsiyi Ukrainy [On the formation of the National Police of Ukraine]: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 02.09.2015 № 641. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2015-p> [in Ukr.].
10. Reforma Natsional'noy polytsyy: ozhydannya vs real'nost' [National Police Reform: Expectations vs Reality]. URL: <https://commons.com.ua/uk/reforma-nacionalnoj-policii> [in Russ.].
11. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro patrol'nu sluzhbu MVS [On approval of the Regulations on the patrol service of the Ministry of Internal Affairs]: nakaz MVS Ukrainy vid 02.07.2015 № 796. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15> [in Ukr.].
12. Reformy v Ukraini: Natsional'na politsiya. URL: <https://sebweo.com/reformi-v-ukrayini-natsionalna-politsiya> [in Ukr.].
13. Tuz N.D. Prohalyny zakonodavchoyi bazy yak chynnyk neefektyvnoyi diyal'nosti patrol'noyi politsiyi Ukrainy [Gaps in the Legislature as a Factor in the Ineffective Activity of the Patrol Police of Ukraine]. URL: <http://oaji.net/articles/2017/2258-1486123382.pdf> [in Ukr.].
14. U MVS startuvav proekt «20 zrazkovykh viddiliv politsiyi» [The project "20 Model Police Departments" started at the Ministry of Internal Affairs]. URL: <http://old.eu-ua.org/pidtrymka-reformy-politsii> [in Ukr.].
15. Moskvychova A. Moya nova politsiya: shcho zminylosya za try roky reformy [My new police force: what has changed in the three years of reform]. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29336520.html> [in Ukr.].
16. Reforma politsiyi [Police reform]. URL: <http://umdpl.info/police-experts.info/tags/reforma-politsiji> [in Ukr.].
17. YES zapuskaye proekt na 6 mln. yevro dlya stvorennya "zrazkovykh viddiliv politsiyi" u 20 mistakh Ukrainy ta zaprovadzhennya novoyi modeli okhorony hromads'koho porjadku, zasnovanoyi na skandynavs'komu pidkhodi [The EU is launching a € 6 million project to create "model police departments" in 20 cities in Ukraine and introduce a new model of public order based on the Scandinavian approach]. URL : <https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/25295/>.

SUMMARY

Yushkevych O. G. Features of police reform in Ukraine on the way of European integration. It is noted that in 2015, serious police reform started in Ukraine, which significantly changed the existing law enforcement system, the essence of which was neglect of human rights, impunity, bribery and violence.

The conclusion is drawn on the significant contribution of the European Union and individual countries – Georgia and the USA to the police reform in Ukraine. The human, scientific, theoretical, practical and material resources of these countries were involved.

The current legislation in the field of activity of the National police has been reviewed. A significant step towards police reform in Ukraine was the adoption of the Law of Ukraine "On the National Police", which determined the legal basis for the organization and activities of the National Police of Ukraine, the status of police officers, as well as the procedure for serving in the National Police of Ukraine. Today, the National Police is the central executive body, which serves the public by ensuring the protection of human rights and freedoms, combating crime, maintaining public security and order.

The implemented measures for police reform in Ukraine have been considered. The National Police, together with international partners, launched a pilot project that combined the functions of investigative and operational officers under a single subordination and in a single detective position. A separate achievement of police reform in Ukraine was the creation of a patrol police. A police called "dialogue police" has been introduced. The project "Support to police reform in Ukraine" aimed at improving the interaction of the police with the public has been launched. A system of electronic recording and fixation of all actions against retained persons "Custody Records" has been introduced.

The following steps to reform have been identified. The police must be provided with legislation that is detailed and understandable for everyone. National Police officers must respect the informational rights of the individual and citizen. Cyber police, which ensures the implementation of state policy in the fight against cybercrime using electronic computing machines (computers), telecommunication and computer Internet networks and systems, should receive serious growth dynamics. In the end, the police must become a service body where people can order and receive various services.

Keywords: *police, credibility of the police, police reform, public, police interaction with the public.*